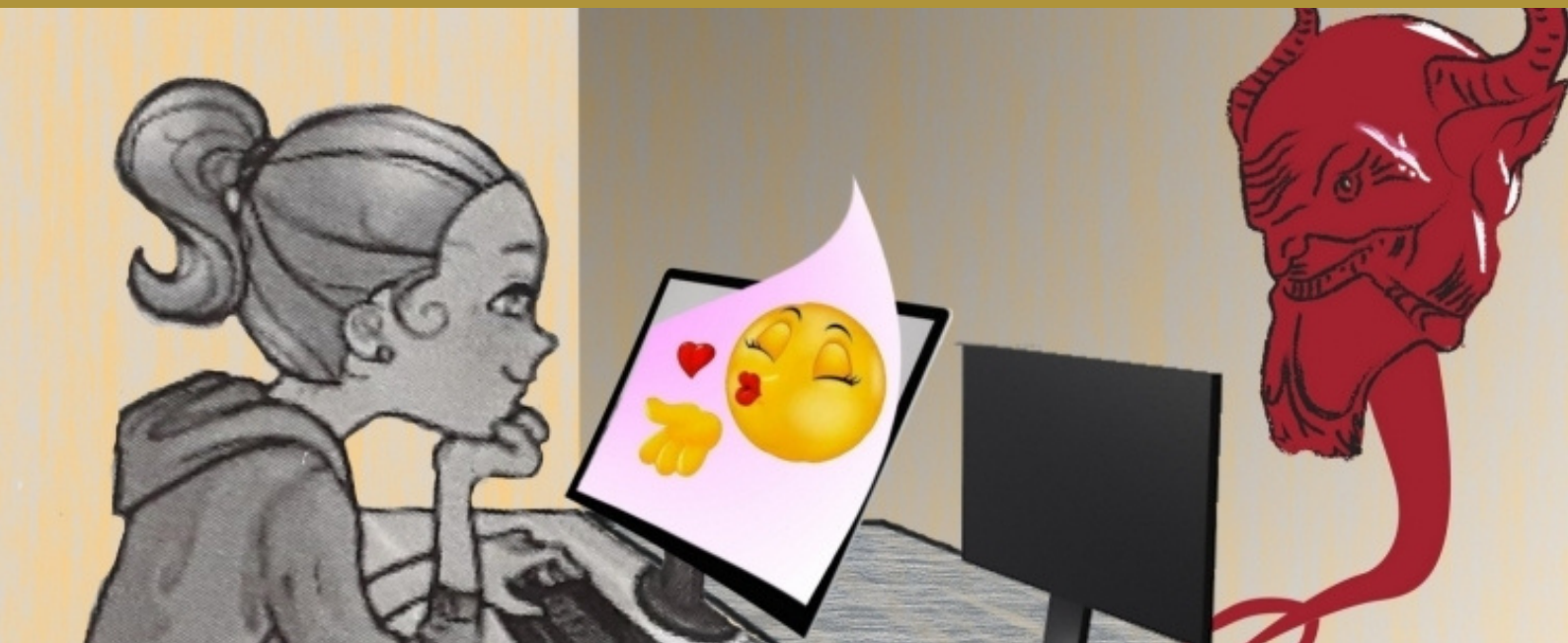

ELBIR

Elektronikus Lakossági Információs Rendszer
2022. január II. szám

BIZTONSÁGOS INTERNET NAP SAFER INTERNET DAY (SID) FEBRUÁR 8.

A "Safer Internet Day"-t, vagyis a Biztonságos Internet Napját világszerte februármásodik keddjén rendezik meg. A program célja, hogy felhívja a figyelmet az onlinetechnológiák tudatosabb és biztonságosabb használatára. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési munkatársai ebből az alkalomból néhányajánlást fogalmaznak meg a felelősségteljes internethasználatról. Felhívják a szülők és gyerekek figyelmét az interneten történő barangolás veszélyeire.

A közösségi média veszélyei

A szülők szerepe

A közösségi média hasznos lehet, ha az ember felelősségteljesen, kellő óvatossággal használja. Fontos, hogy mind a szülők, mind pedig a gyerekek tisztában legyenek a különböző veszélyekkel. Beszélgessenek el a gyermekekkel az internet hasznoshasználatának lehetőségeiről és példákkal illusztrálva hívják fel a gyerekek figyelmét a veszélyekre!

Idegenek az online térben

A gyerekeknek tisztában kell lenniük azzal, hogy ahogyan az utcán, úgy az interneten sem mindenki az, akinek mondja magát, vagy akinek látszik. A virtuális világban kötetett barátságok gyakran nem állnak közel a valósághoz és valódi, személyes kapcsolat nélkül sohasem lehetünk biztosak a „vonal” másik oldalán ülő személyében.

Túl sok információ megosztása

Bizonyos közösségioldalak elvárják, hogy a felhasználók minél több személyesinformációt adjanak meg magukról. Sajnos sokan jóval többet árulnak el, mint amennyi biztonságos lenne, ez pedig különösen veszélyes lehet a gyerekekre nézve.

Tartózkodási hely megadása

A szülőknek ellenőrizniük kell, hogy gyermekeik ne tegyék nyilvánossá azt, hogy éppen hol tartózkodnak, hol laknak és melyik iskolába járnak. A gyerekeknek meg kell érteniük, hogy ezek az információk segíthetnek a rossz szándékú embereknek abban, hogy személyesen is felkereshessék őket!

Hosszútávú problémák

Van egy mondás az internetről, miszerint ha valami egyszer felkerül oda, akkor az ott is marad. Minden interneten közzétett információról, képről, bejegyzésről és más tartalomról is ezt kell feltételezni. Lehetőség van a feltöltések törlésére, de nem lehet tudni, hogy ezeket előzőleg nem töltötte-e le valaki, például későbbi zsarolás céljából. Szülőként erről is el kell beszélgetni a gyermekekkel, mert a megdöntetlen döntéseknek hosszútávú következményei lehetnek.

Felhasználói fiók biztonsága

Az illetéktelen hozzáférés megelőzése érdekében válasszon megfelelő jelszót, amely nem kapcsolódik a személyéhez. A különböző oldalak többféle lehetőséget biztosítanak a felhasználói fiókok védelmére. Ismerjék meg ezeket, és válasszák ki a megfelelőt! A közösen használt számítógépen (iskolában, munkahelyen, ismerősnél, nyilvános helyen) mindig jelentkezzen ki a felhasználói fiókból! A böngésző bezárása nem elegendő, mivel az oldal újbóli megnyitása esetén automatikusan belép az utoljára használt felhasználói fiókba. A legfontosabb szabály, hogy kellően érett, felkészített korosztály használja a számítógépet, különösen az online felületeket! A szülők feladata és egyben felelőssége, hogy nyomon kövessék a gyermekük által látogatott tartalmakat és azt lehetőség szerint, a kifejezetten ezt a célt szolgáló szűrőprogramokkal, alkalmazásokkal kontrollálják!

Az ingyenes wifi hálózat hátulütői

Veszélyes az ingyen wifi?

Ingyenes wifi szolgáltatás szinte már mindenhol elérhető, de ha felelőtlenül használják, annak súlyos ára lehet. Publikus wifi hálózatra csatlakozáskor a böngészés során megadott adatok nem titkosított csatornán „közlekednek”, ezért veszélyben vannak. Viszonylag egyszerűen rájöhet valaki, hogy az illető milyen oldalakat látogat, de belenézhet az üzeneteibe vagy megszerezheti a jelszavait is, ezért alaposan meg kell gondolni, hogy hogyan és pontosan mire használja az ingyenes internetezési lehetőséget!

Mielőtt nyilvános wifi hálózatra csatlakozik:

- Eszközén kapcsolja ki a fájlmegosztó funkciót, hogy biztonságban legyenek a dokumentumai!
- Kizárólag a <https://> előtagú honlapokra tnyissa meg!
- Használjon tűzfalat! Ha nem rendelkezik ilyennel, akkor ajánlott telepíteni a védelmi funkciót az eszközére!
- Kapcsolja ki eszközén a publikus wifi hálózatra történő automatikus kapcsolódást!

Az alábbiakat soha ne tegye, ha publikus wifire csatlakozik:

- Kerülje az online vásárlásokat és banki ügyintézéseket!
- Ne küldjön személyes adatokat és információkat tartalmazóüzeneteket!
- Ne továbbítson munkahelyi információkat a nyílt hálózaton!
- Ne frissítse eszközeit, hiszen sok esetben valódinak látszó, de igazából hamis frissítések ugorhatnak fel a képernyőn, amik telepítésével valójában rosszindulatú programok kerülhetnek az eszközeire!

Online zaklatás (Cyberbullying)

Az internetes zaklatásnak bárki áldozatul eshet, de legjobban a fiatal korosztályt veszélyezteti. A zaklatás célja lehet a fiatal megalázása, fenyegetése, nevetségessé tétele, kiközösítése. A háborgató jellegű bejegyzéseket jelenteni lehet az oldal üzemeltetőjének. Javasoljuk, hogy ilyen esetben mindenképpen éljenek ezzel a lehetőséggel!

A zaklatás formái:

- A fiatal bántó, sértő, fenyegető üzeneteket kap egy közösségi oldal üzenőfalán vagy privát üzenetben.
- Feltörik az e-mail jelszavát, vagy a közösségi profil jelszavát és a nevében írnak ismerőseinek olyan üzeneteket, amiket ő vállalhatatlannak tart, vagy épp közzéteszik a titkait és hasonlók.
- Előfordulhat, hogy egy „álprofil” hoznak létre, ahol az ő nevében írnak, vagy adatokat, információkat adnak meg vele kapcsolatosan.
- Feltehetnek róla olyan képet, videót, ami kényelmetlen helyzetbe hozza.
- Terjeszthetnek a személyéről álhíreket, rosszindulatú pletykákat.

Az online bántalmazás jelei:

- Az internet-használati szokásaiban változást vesznek észre - sokkal kevesebbet netezik, bezárkózik.
- Rosszkedvű, ideges, ingerült lesz, miután internetezik. Barátai elkopnak, nem mozdul ki szívesen.
- Csökken az önértékelése, negatív gondolatai vannak saját magáról (esetleg csúnyának, értéktelennek érzi magát).
- A szokásos szabadidős tevékenységeit, hobbijait elhanyagolja. Az iskolai teljesítménye romlik, nem tud koncentrálni.
- Magába zárkózik, nem közlékeny, nem osztja meg élményeit. Törli a közösségi oldalon létrehozott profilját.

Mit tehet a szülő?

- A szülő elsődleges eszköze az odafigyelés és a beszélgetés. Fontos, hogy az internetről történő beszélgetés jelen legyen a családok mindennapjaiban. A gyerekek azt érezhessék, hogy nyugodtan megoszthatnak bármit a szüleikkel, és nem lesz részük elutasításban, megrovásban.
- Legfontosabb, hogy tisztában legyen a gyermeke az online zaklatás tartalmával. Támogassa gyermekét és közösen keressenek megoldást a helyzetre.
- Készítsenek a zaklató üzenetekről képernyőmentést, illetve tiltsák le a zaklatót! Ha a zaklatás folytatódik (esetleg más felhasználói fiókkal vagy más csatornán), forduljanak a rendőrséghez!

Sexting (Szexuális tartalmú, erotikus, meztelen vagy félig meztelen képek)

A tinik egy része szereti megmutatni egyre nőiesebbé – férfiasabbá váló testét a kortársainak, barátainak. A súlyos probléma az, hogy a megosztott képekkel bárki visszaélhet. Előfordulhat, hogy pornográf oldalakra is áteszik (nem ritkán névvel, telefonszámmal együtt), például szexhirdetésként.

Mi lehet a megoldás?

- Ebben az esetben is igaz az, hogy a legjobb a megelőzés!
- Figyelmeztessék a gyerekeket, hogy a közösségi portálokra körültekintően helyezzenek fel fényképeket, kerüljék a saját magukat vagy másokat kellemetlen helyzetbe hozó fotók/videók feltöltését, hiszen, amit egyszer feltöltenek az internetre, annak örökre nyoma marad, azokhoz bárki hozzáférhet, így azzal bármikor visszaélhet!
- Azt is tudatosítsa gyermekében, ha mástól kap ilyen fotókat, videókat, ne küldje tovább, inkább hívja fel a küldő figyelmét is a sexting veszélyeire!

Február 11. - A 112-es egységes segélyhívó szám nemzetközi napja

A 112 az Európai Unió tagállamainak a nap 24 órájában hívható segélyhívó száma, amelynek hívásával azonnali segítség kapható a készenléti szervektől (Rendőrség, Mentőszolgálat, Katasztrófavédelem). A 112-es segély hívószámot az Európai Unió kezdeményezése alapján hozták létre azzal a céllal, hogy a bajbajutottaknak csak egy segélyhívó számot legyen szükséges megjegyezni függetlenül attól, hogy mentőt, tűzoltót vagy rendőrt szeretnének hívni.

A 112-es segélyhívó szám minden nyilvános, vezetékes és mobiltelefonról ingyenesen hívható. A legtöbb mobiltelefonon a 112-es szám a billentyűzár feloldása nélkül is hívható. Abban az esetben is lehet 112-es hívást kezdeményezni, ha nincs hálózat a mobiltelefonon.

Hol fogadják a 112-es segélyhívást?

Hazánkban Miskolcon és Szombathelyen alakították ki a hívásfogadó központokat, ahol a hívásfogadó operátorok fogadják és szükség esetén onnan továbbítják a bejelentéseket az illetékes, intézkedő készenléti szervek részére.

Fontos tudnivalók a segélyhívó számról:

- **Csak valós vész helyzetben hívja!**
- **Ingyenesen hívható bármely telefonhálózatról.**
- **A hívás során a mentők, a rendőrség, és a katasztrófavédelem segítségét kérhetik.**
- **Adja meg nevét, telefonszámát!**
- **Próbáljon meg világosan, egyszerűen válaszolni a feltett kérdésekre!**
- **Pontosan érthetően fogalmazzon!**
- **A lehető legpontosabban meg kell határoznia az esemény helyszínét!**
- **Általános, tudakozó jellegű kérdésekkel semmiképpen ne hívja a számot! Ezt fontos megérteni ahhoz, hogy a rendszert ne terheljük túl irreleváns telefonhívásokkal.**

IMPRESSZUM

**Kiadja: a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-
főkapitányság**

Bűnügyi Igazgatóság Bűnmegelőzési Osztálya

Telefon: +36 56 501 654

E-mail: bunmeg.jaszmrk@jasz.police.hu